

DE KNAPPE TRAPPER

Gids voor jonge fietsers

Vanaf
10 jaar

ikbenvoor.be

Belgisch Instituut voor
de Verkeersveiligheid

Dit document werd opgesteld op vraag van het Waals Gewest,
in het kader van het Fietsbrevet (Le brevet du cycliste).

mobilite.wallonie.be

HALLO!

Je fietst nu al enkele jaren.

Je fietst op straat, alleen of met anderen.

Misschien ga je binnenkort alleen met de fiets naar school.

Je moet dus stilaan kunnen fietsen als een echte prof in het verkeer.

En dat is niet altijd even gemakkelijk. Fietsen op de openbare weg is meer dan je stuur vasthouden en rechtop blijven. Er komen nog een heleboel andere zaken bij kijken, die heel wat oefening vergen: de verkeersregels kennen, gevaren herkennen, snel en juist reageren en weten wat je waar moet doen. Je moet ook kunnen voorspellen wat de anderen zullen doen en rekening houden met hen, zodat het voor iedereen leuk blijft op de weg. Zo fietst een knappe trapper.

En fietsen is zeker de moeite waard, je doet aan sport en het is goed voor je gezondheid! De fiets vervuult niet en geeft je meer vrijheid, want je hebt geen volwassene meer nodig om op je bestemming te geraken.

Om een knappe trapper te worden moet je vooral veel oefenen. Vraag gerust aan een volwassene wat je in een gevaarlijke situatie moet doen.

In dit boekje vind je uitleg bij de belangrijkste verkeersregels voor fietsers. Deze stukken zijn aangeduid met:

Verder krijg je ook een heleboel tips om veiliger te fietsen. Deze delen zijn aangeduid met:

INHOUDSTAFEL

Nuttige woordenschat	4
Er is een fietspad. Waar fiets ik?	6
Er is geen fietspad. Waar fiets ik?	10
Het lijkt op een fietspad... maar het is er geen!	12
Verboden richting, ook voor mij?	13
Een kruispunt: wat doe ik?	15
De straat oversteken	19
Links afslaan op een kruispunt	20
Een rotonde: wat doe ik?	22
We fietsen met twee. Mogen we met 2 naast elkaar rijden?	25
De voetgangers en ik	26
Opgepast: ik fiets langs geparkeerde wagens	27
Opgepast voor vrachtwagens	28
Opgepast: ik haal een rij auto's in	29
Mijn fiets en ik	30
Ik val op in het verkeer!	32
Oog in oog	33
Hoera! Een nieuwe fiets!	34
Ik draag zorg voor mijn fiets	36
Mijn fiets stallen	37
Ik bescherm mijn fiets tegen diefstal	38
Mijn gouden fietstips	39

NUTTIGE WOORDENSCHAT

In het verkeersreglement vinden we veel woorden terug die we niet dagelijks gebruiken. Hier leggen we enkele woorden uit die je als fietser moet kennen. Als je een woord vergeten bent, kan je het altijd terug komen opzoeken!

BEBOUWDE KOM

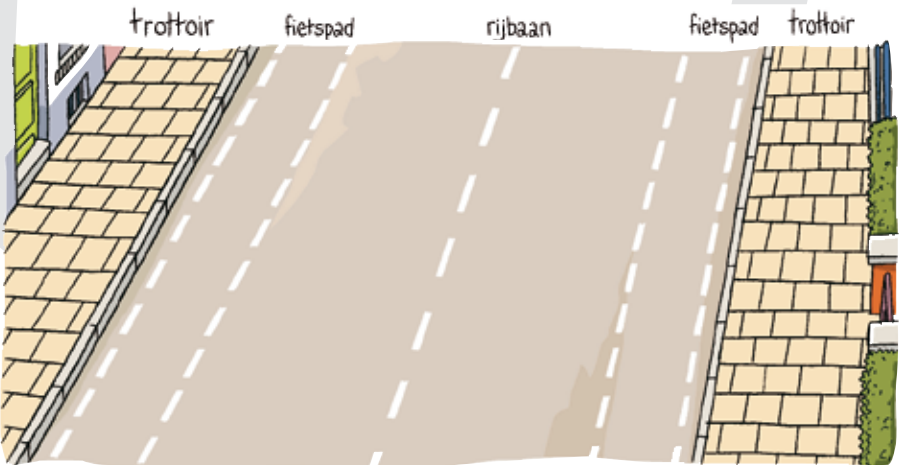
Dit woord duidt een plaats aan met een groep woningen. Een stad of een dorp bijvoorbeeld.

Het begin van deze plaats wordt aangegeven met dit verkeersbord.

Het einde van deze plaats wordt aangegeven met dit verkeersbord.

TROTTOIR

Dit is een aparte ruimte naast de rijbaan, die voorbehouden is voor voetgangers. Ook stoep of voetpad genoemd.

FIETSPAD

Dit is de ruimte die voorbehouden is voor fietsen en bromfietsen.

BERM

Dit is een ruimte die langs (naast) de rijbaan ligt. Het is geen trottoir en geen fietspad.

RIJBAAN

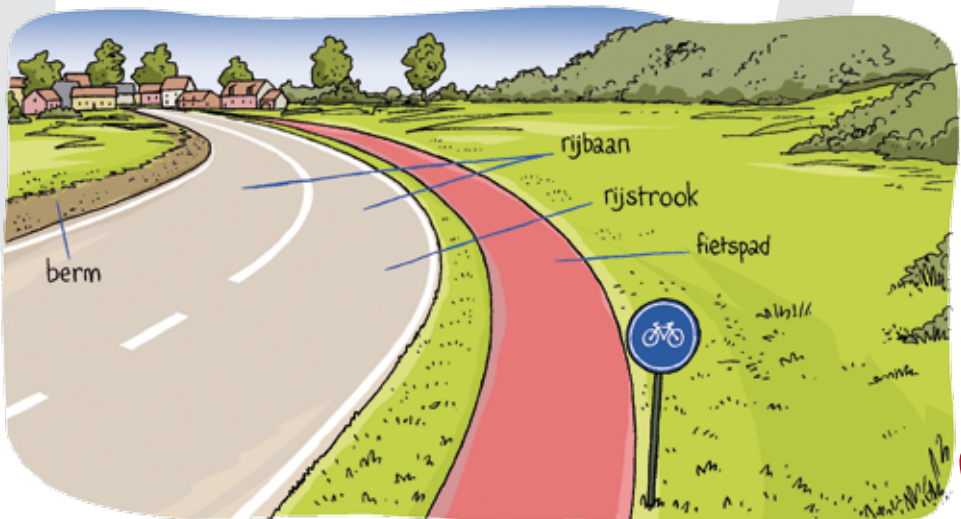
Dit is een ruimte die voorbehouden is voor voertuigen (auto's, vrachtwagens, motoren, fietsen...).

RIJSTROOK

Dit is een deel van de rijbaan dat meestal (maar niet altijd) afgebakend is met een witte streep. Alle voertuigen rijden er in dezelfde richting.

KRUISPUNT

Dit is een plaats waar twee of meer straten samenkomen.

ER IS EEN FIETSPAD. WAAR FIETS IK?

Je **moet** op het fietspad rijden als het **bruikbaar** is. Bruikbaar wil zeggen in goede staat: geen putten, glasscherven, laag dode bladeren, hoop zand...

VERSCHILLENDE SOORTEN FIETSPADEN

Je moet op het fietspad rijden als het aangeduid is met dit verkeersbord in de richting waarin je rijdt. Het fietspad kan zich rechts of links van de rijbaan bevinden. Meestal is dit rechts. Soms moet je links rijden omdat er maar één fietspad is. De fietsers rijden er dan in beide richtingen.

Hier moet je fietsen langs de kant aangeduid voor de fietsers.

Dit verkeersbord betekent dat je hier moet fietsen, maar dat je de voetgangers er niet mag hinderen.

Dit soort fietspad **moet** je gebruiken als het rechts in je rijrichting ligt.
Als er links van je zo'n fietspad ligt, **mag** je er **niet** fietsen.

Wanneer je van het fietspad de rijbaan oprijdt, kijk dan goed achterom om te zien of de weg vrij is. Ga niet zigzaggen als er op het fietspad verschillende hindernissen na elkaar zijn. Blijf dan op de rijbaan fietsen.

Fietspaden moeten onderhouden worden, net als wegen. Als je op een fietspad een probleem merkt, kan je (samen met een volwassene) telefoneren naar de gemeente.

ER IS GEEN FIETSPAD. WAAR FIETS IK?

JE MOET RECHTS OP DE RIJBAAN RIJDEN.

Maar opgepast: rechts rijden betekent niet dat je in de goot moet rijden. Laat aan je rechterkant ongeveer 1 meter vrij. Zo kunnen naderende bestuurders je makkelijker zien, en beter rekening met je houden.

**NEEM JE PLAATS IN OP DE RIJBAAN,
FIETS OP 1 METER VAN DE RAND.**

Kom je aan een kruispunt waar je misschien moet stoppen omdat er verkeerslichten, een STOP-bord of een verkeersbord "omgekeerde driehoek" staan? Kijk achterom of er plaats is en rij naar het midden van je rijstrook. Zo beland je niet in de goot wanneer een ander voertuig je rakelings voorbijsteekt.

JE MAG KIEZEN OM ERGENS ANDERS TE FIETSEN DAN RECHTS OP DE RIJBAAN.

Waar mag je in dit geval fietsen?

OP DE GELIJKGRONDSE BERM

Dit is een berm die **even hoog** ligt als de rijbaan.

OP DE PARKEERZONES

Op een parkeerzone rijden is alleen interessant als er over een heel eind geen auto's geparkeerd staan. Probeer vooral niet te slalommen tussen geparkeerde wagens. Als je de parkeerzone verlaat en terug de rijbaan oprijdt, kijk dan goed achter je om te controleren of er geen voertuig aankomt.

OP HET TROTTOIR OF OP DE VERHOOGDE BERM

Een **verhoogde** berm ligt **hoger** dan de rijbaan.

Alleen buiten de bebouwde kom mag je op het trottoir en de verhoogde berm fietsen.

In al deze gevallen rijd je steeds rechts in je rijrichting.

Let op aan kruispunten. Vertraag, zodat je naderende voertuigen goed kan zien.

Er is geen fietspad.
Waar fiets ik?

IN EEN STRAAT MET DIT VERKEERSBORD

Je **mag** hier altijd fietsen. Maar fiets hier traag, niet sneller dan het tempo waaraan je stapt. Je moet hier voetgangers en spelende kinderen voorlaten. Je mag hen niet hinderen of in gevaar brengen. Kortom: je bent er welkom, maar je hebt er geen voorrang!

IN EEN STRAAT MET DIT VERKEERSBORD

Je **mag** hier **niet** fietsen. De straat is voorbehouden aan voetgangers. Als je er toch in wil, moet je afstappen en verder stappen met je fiets aan de hand.

En in een straat met dit verkeersbord?

Hier **mag** je verder fietsen, zonder probleem. Op het verkeersbord staat een fiets afgebeeld. Maar fiets hier traag, niet sneller dan het tempo waaraan je stapt. Je moet voetgangers hier voorrang geven. Je mag hen niet in gevaar brengen of hinderen.

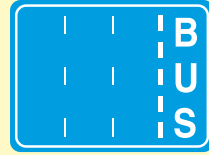
IN EEN STRAAT MET DIT VERKEERSBORD

Hier **mag** je altijd fietsen. Maar je mag er de voetgangers niet in gevaar brengen of hinderen.

Deze strook is voorbehouden aan bussen.
Je **mag** er dus **niet** fietsen.

En als je dit verkeersbord ziet?

Op dit verkeersbord staat een fiets afgebeeld.

Je **mag** dus op deze busstrook fietsen.

Fiets een heel eind **vóór** of ver achter de bus. Rij nooit naast de bus, want je bent er onzichtbaar voor de chauffeur.

Deze weg is aangeraden voor fietsers en de andere weggebruikers die op het verkeersbord afgebeeld staan, omdat het er rustig en aangenamer is. Je **mag** er fietsen, maar dit is **niet verplicht**.

HET LIJKT OP EEN FIETSPAD... MAAR HET IS ER GEEN!

Je **mag** hier fietsen,
maar dit is niet
verplicht.

Deze stroken of
tekeningen op de
grond maken de
automobilisten duidelijk
dat hier ook fietsers
rijden. Dit herinnert

hen eraan om op te letten voor
fietsers. Soms liggen deze stroken te dicht bij de
geparkeerde wagens of bij de rand van de rijbaan. In dit geval
volg je ze beter niet. Voor je veiligheid fiets je best op 1 meter van de rand
van de rijbaan of van geparkeerde auto's.

VERBODEN RICHTING, OOK VOOR MIJ?

Dit verkeersbord betekent: verboden richting voor elke bestuurder. Ook jij bent een bestuurder als je fietst. Je mag in deze straat dus niet in deze richting fietsen.

Deze twee verkeersborden betekenen: verboden richting voor elke bestuurder, **UITGEZONDERD** fietsers. Als fietser mag je dus wél in deze richting rijden. We spreken dan van **BEV: B**eperkt **E**énrichtings**V**erkeer.

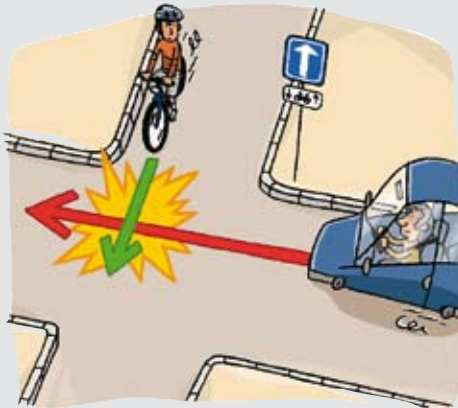
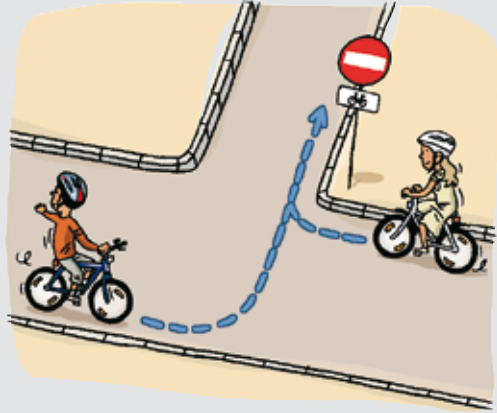

In een straat als deze moet je goed rechts rijden. Probeer altijd oogcontact te maken met de weggebruikers die je kruist. Sommige verstrooide bestuurders vergeten dat er fietsers uit de andere richting kunnen komen. Vertraag ook op kruispunten en kijk goed naar de auto's die rechts van je geparkeerd staan of er niemand zijn portier openzwaait om uit te stappen.

Als je een straat met BEV inrijdt, let dan goed op dat je de bestuurders niet hindert. Rij de straat in met een brede bocht of blijf uiterst rechts om de auto's te ontwijken.

Als je een straat met BEV uitrijdt, heb je soms voorrang van rechts. Maar bestuurders die van links komen zijn hierdoor vaak verrast. Vertraag en kijk goed of ze je voorlaten. Ben je niet zeker of de bestuurder je gezien heeft of je door zal laten? Stop dan, want voorrang hebben is niet gelijk aan veilig zijn.

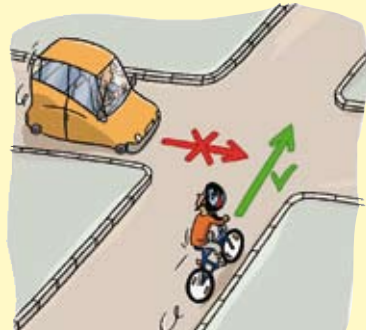
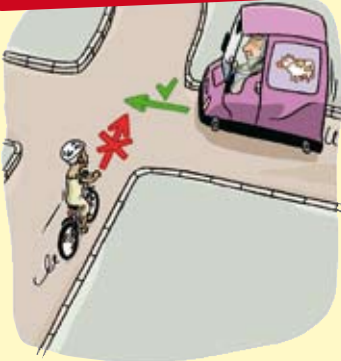
EEN KRUISPUNT: WAT DOE IK?

GEEN VERKEERSBORD: VOORRANG VAN RECHTS.

Dit betekent: wie van rechts komt, mag het eerst doorrijden. Komt er een bestuurder van rechts? Dan moet je hem laten voorgaan. Voertuigen die van links komen moeten jou eerst laten doorrijden.

In dit geval heb je geen voorrang!

In dit geval heb je wel voorrang.

En dit verkeersbord?

Hier geldt ook voorrang van rechts. Dit verkeersbord betekent dat dit een kruispunt is met voorrang van rechts.

Als je geen voorrang hebt, moet je goed achterom kijken. Begeef je indien mogelijk naar het midden van je rijstrook, zodat andere voertuigen je niet van de weg kunnen dringen. Stop aan het begin van het kruispunt, midden op je rijstrook.

VOORRANGSBORDEN

Je hebt geen voorrang. Je moet voorrang geven aan de andere bestuurders.

Als fietser heb je geen voorrang. Je moet voorrang geven aan de andere bestuurders.

STOP. Je hebt geen voorrang. Je moet altijd stoppen (ook al zie je niemand) en voorrang geven aan de andere bestuurders.

Als fietser heb je geen voorrang. Je moet altijd stoppen (ook al zie je niemand) en voorrang geven aan de andere bestuurders.

Je rijdt op een voorrangsweg. Je mag doorrijden vóór het verkeer dat van links en van rechts komt.

Je rijdt niet meer op een voorrangsweg. Opgepast, op het volgende kruispunt geldt de voorrang van rechts. Ofwel geeft een ander verkeersbord aan wie voorrang heeft.

Je hebt voorrang op dit kruispunt. Je mag doorrijden vóór het verkeer dat van links en van rechts komt.

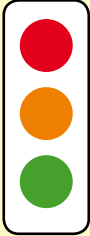

Voorrang hebben betekent niet dat je veilig bent. Ben je niet zeker dat de anderen je laten voorgaan? Vertraag dan of stop indien nodig. Je hebt geen koetswerk om je te beschermen! Je moet dus oogcontact maken met de bestuurder die komt aanrijden, zo ben je zeker dat hij je opgemerkt heeft en je voorlaat.

VOORRANG ≠ VEILIGHEID

ER ZIJN VERKEERSLICHTEN

Het licht is rood: je stopt, net als de andere bestuurders.

Het licht is oranje: ook in dit geval moet je stoppen.

Het licht is groen: je mag doorrijden naar de straat waar je heen wilt (rechtdoor, links of rechts).

ER ZIJN VERKEERSLICHTEN EN EEN OPSTELVAK VOOR FIETSERS

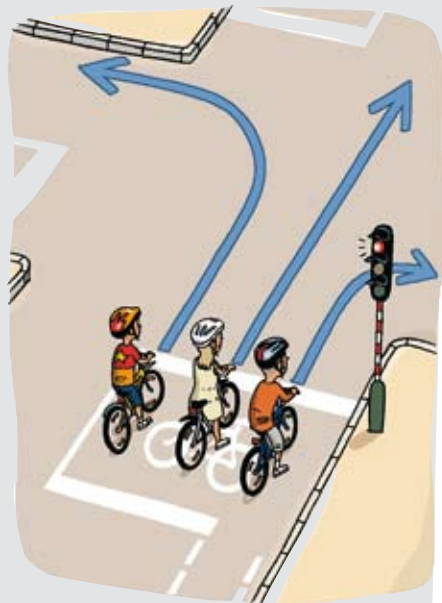
Wanneer het licht op rood staat, mag je hier gaan staan om te wachten tot het groen wordt.

De bestuurders kunnen je beter zien, want je staat vóór hen. Bovendien hoef je zo hun uitlaatgassen niet in te ademen...

Kies in het opstelvak een plek uit die overeenstemt met de richting die je uit wil:

- iets naar links als je links wil afslaan,
- in het midden als je rechtdoor wil rijden,
- rechts als je rechts wil afslaan.

DE STRAAT OVERSTEKEN

OP EEN OVERSTEEKPLAATS VOOR FIETSERS.

Dit zijn witte vierkanten geschilderd op de grond.

Je hebt hier geen voorrang. Je mag pas oversteken als de weg vrij is. Maar als je al aan het oversteken bent, moeten de voertuigen wachten tot je aan de overkant bent.

OP EEN ZEBRAPAD: STAP AF!

Steek nooit al fietsend over op een zebepad. In de eerste plaats omdat dit verboden is. Maar ook omdat je als fietser veel sneller op de rijbaan bent dan te voet. Je riskeert dan een aanrijding met een auto. Automobilisten verwachten helemaal niet op die plaats een fietser te kruisen. Bovendien kan je er de voetgangers hinderen.

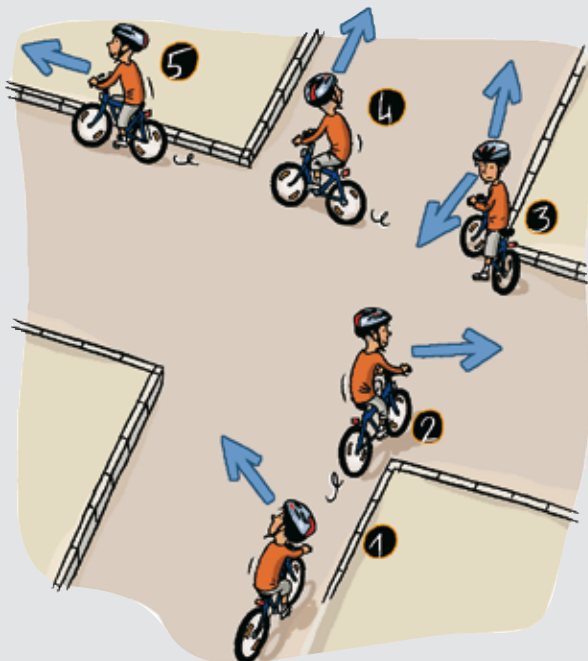
LINKS AFSLAAN OP EEN KRUISPUNT

Er bestaan twee manieren om links af te slaan. In 1 of 2 keer. Om een manier te kiezen, kijk je hoe het kruispunt eruitziet. Bespreek met de volwassene die met jou in het verkeer fietst de verschillende kruispunten die jullie tegenkomen. Hij zal je de juiste oversteekmethode helpen kiezen.

SLA LINKS AF IN 2 KEER

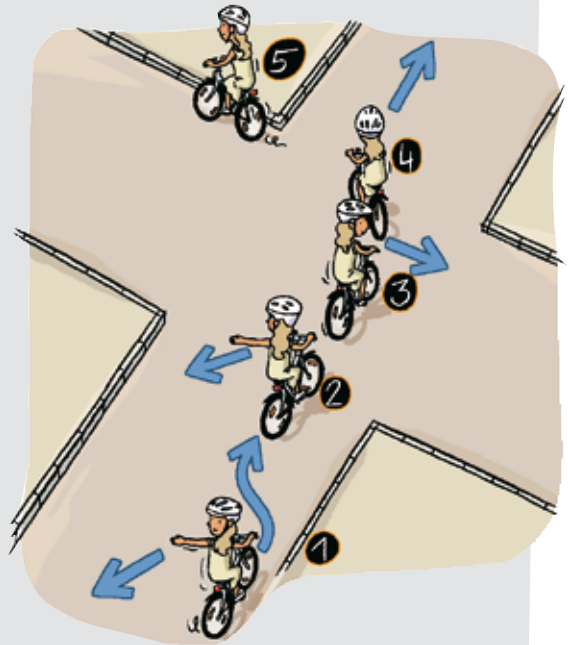
- als je niet zeker bent van jezelf
- als er veel verkeer is
- als de auto's en vrachtwagens snel rijden
- als het een groot kruispunt is
- als je niet goed het hele kruispunt kunt zien

OPGEPAST: WANNEER JE LINKS AFSLAAT, MOET JE ALTIJD VOORRANG UIT DE TEGENOVERGESTELDE RICHTING DIE RECHTDOOR RIJDEN. DIT GELDT OOK VOOR VOERTUIGEN DIE RECHTS AFSLAAN ALS JE ZELF

SLA LINKS AF IN 1 KEER

- als je op je gemak bent
- als er weinig verkeer is
- als de auto's en vrachtwagens niet snel rijden
- als het kruispunt klein is
- als je alle delen van het kruispunt goed kunt zien

GEVEN AAN VOERTUIGEN

LINKS AFSLAAT.

EEN ROTONDE: WAT DOE IK?

Bestuurders die al op de rotonde rijden, hebben voorrang. Wie de rotonde wil oprijden, moet wachten tot de weg vrij is om dit te doen. Als je aan een rotonde komt, moet je dus vertragen en indien nodig stoppen.

DE ROTONDE ZONDER FIETSPAD

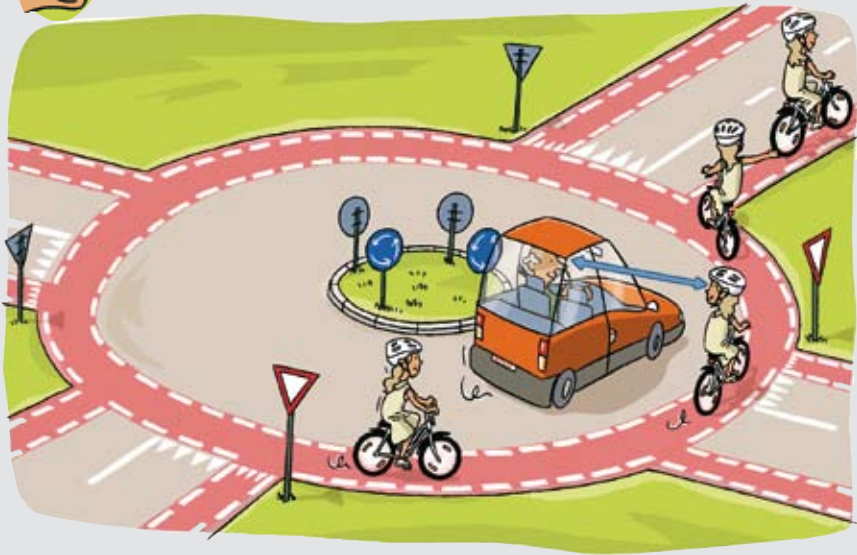

- Nader je de rotonde? Kijk achterom. Als de weg vrij is, fiets je naar het midden van je rijstrook.
- Rij de rotonde op als de weg vrij is.
- Op de rotonde blijf je in het midden van je rijstrook.
- Kijk goed of bestuurders die de rotonde willen verlaten je niet de pas afsnijden.
- Wil je de rotonde verlaten? Steek je arm uit naar rechts.
- Controleer of de voertuigen achter je je niet de pas afsnijden wanneer ze vóór je de rotonde willen verlaten.
- Plaats je hand terug op je stuur en sla af.

ER LIGT EEN FIETSPAD OP DE ROTONDE

Je bent verplicht om op het fietspad te rijden.

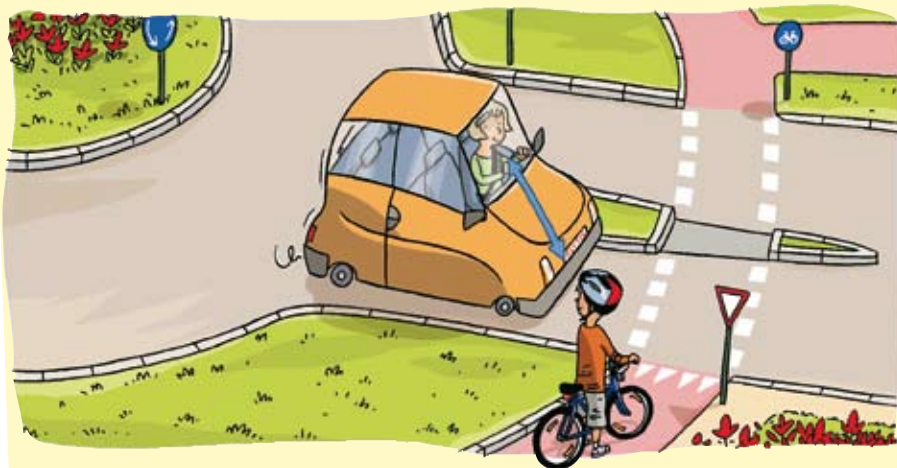
- Rij op het fietspad.
- Kijk goed of bestuurders die de rotonde willen verlaten je niet de pas afsnijden.
- Wil je de rotonde verlaten? Steek je arm uit naar rechts.
- Controleer of de voertuigen achter je je niet de pas afsnijden wanneer ze vóór jou de rotonde willen verlaten.
- Plaats je hand weer op je stuur en sla af.

Een rotonde:
wat doe ik?

ER LIGT EEN FIETSPAD BUITEN DE ROTONDE

Op dit fietspad heb je geen voorrang. Het verkeersbord betekent dat je bestuurders die de rotonde verlaten of oprijden moet voorlaten.

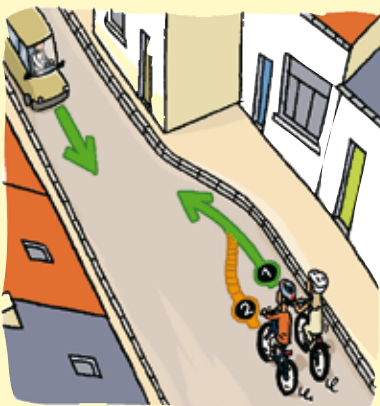

WE FIETSEN MET TWEE. MOGEN WE MET 2 NAAST ELKAAR RIJDEN?

Met twee naast elkaar fietsen op de rijbaan is toegelaten.

Je moet achter elkaar gaan rijden wanneer er tegenliggers komen aanrijden en er niet genoeg plaats is om hen te kruisen.

Buiten de bebouwde kom moet je ook achter elkaar gaan rijden als achter jullie een voertuig nadert. Waarom? Omdat de voertuigen er sneller rijden en het gevaar groter is.

En op een fietspad? Je mag met 2 naast elkaar fietsen. Je moet achter elkaar gaan fietsen als een andere tweewieler je wilt inhalen of kruisen (op een tweerichtingsfietspad).

DE VOETGANGERS EN IK

ALS ZE OVERSTEKEN OP HET ZEBRAPAD OF OP HET PUNT STAAN OM ER OVER TE STEKEN

Voetgangers hebben hier voorrang. Je bent verplicht hen voor te laten.

WANNEER VOETGANGERS EEN STRAAT OVERSTEKEN DIE IK WIL INRIJDEN

Voetgangers hebben hier voorrang. Je moet hen voorlaten.

ALS IK VOETGANGERS TEGENKOM OP HET TROTTOIR OF OP DE BERM

Je mag hen niet in gevaar brengen.

WANNEER IK VOETGANGERS TEGENKOM OP EEN FIETSPAD

Je hebt voorrang. De voetgangers moeten je laten voorgaan.

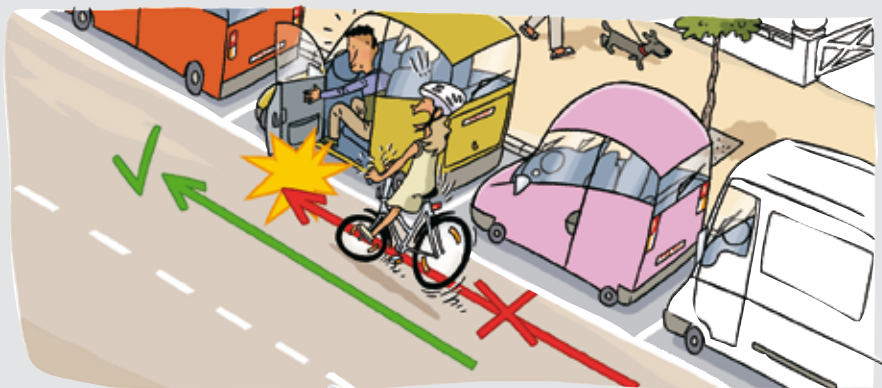

Als de voetgangers je niet zien aankomen, gebruik dan je fietsbel om hen te verwittigen.

OPGEPAST: IK FIETS LANGS GEPARKEERDE WAGENS.

Rij niet te dicht bij geparkeerde wagens: houd ongeveer 1 meter afstand. Als je de auto's kan raken met je gestrekte arm, dan fiets je te dichtbij.

Kijk of er iemand achter het stuur van de auto zit.
Zo ja, kijk dan achter en vóór je om te kijken of je kunt uitwijken op de rijbaan als plots een portier opengaat.

Knipperen de richtingaanwijzers of branden de lichten van de auto?
Dan bestaat de kans dat de auto zijn parkeerplaats verlaat en je de weg verspert.
Vertraag en hou je klaar om te remmen.

OPGEPAST VOOR VRACHTWAGENS

Bestuurders van vrachtwagens en bussen zien niet alles wat rond hun voertuig gebeurt. Ze hebben achteruitkijkspiegels om hen hierbij helpen, maar toch blijven dikwijls dode hoeken over. Dit zijn zones rond het voertuig die de bestuurder onmogelijk kan zien van achter het stuur. De dode hoeken zijn op deze tekening in het rood aangeduid.

Fiets of sta nooit in de zones waar je onzichtbaar bent, je loopt er groot gevaar.

Blijf op een kruispunt ver achter een vrachtwagen of een bus. Is er een verkeerslicht en een opstelvak voor fietsers op het kruispunt (zie pagina 18)? Ga dan in het opstelvak staan, ver genoeg vóór de vrachtwagen en kijk achterom om te controleren of de vrachtwagenchauffeur je wel degelijk heeft opgemerkt.

Ga nooit links of rechts van een vrachtwagen staan, want je bent er niet veilig. Een vrachtwagen die rechts afslaat, kijkt eerst een beetje uit naar links. En een vrachtwagen die links afslaat, kijkt eerst lichtjes uit naar rechts. Je kunt dus verrast worden door de richting die hij uiteindelijk uitgaat! Houd daarom voldoende afstand van de vrachtwagen.

OPGEPAST: IK HAAL EEN RIJ AUTO'S IN.

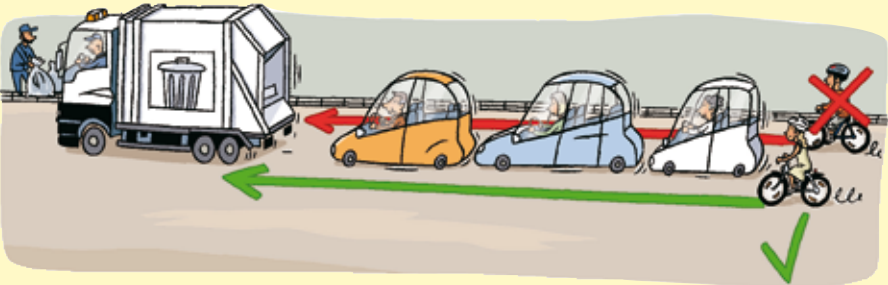
WANNEER DE VOERTUIGEN STILSTAAN

Je mag ze langs links of langs rechts voorbijrijden. Doe dit wel traag en voorzichtig.

WANNEER DE AUTO'S LANGZAAM RIJDEN

Je mag ze alleen langs links inhalen. Rechts inhalen is verboden.

Wees op je hoede. Automobilisten denken niet altijd aan fietsers. Rechts inhalen is het gevaarlijkst. Automobilisten die afslaan of van rijstrook veranderen, kunnen je dan soms de pas afsnijden. Houd je handen aan de remmen. Wees extra voorzichtig als je voertuigen inhaalt die groter zijn dan auto's: bestelwagens, bussen, vrachtwagens...

MIJN FIETS EN IK

VERPLICHTE UITRUSTING

Een fietsbel

Twee remmen

Een rode reflector
achteraan

Twee gele of oranje reflectoren
per wiel

Ofwel een reflecterende witte
strook langs beide kanten
van de banden

Ofwel beide samen

Gele of oranje pedaalreflectoren

Een witte reflector
vooraan

KLEDIJ

Om valpartijen te vermijden:

- geen lange jas of lange rok
- voor wijde broeken: fietsspelden
- stevig vastgeknoopte veters

Om goed zichtbaar te zijn:

- felle kleuren: rood, oranje, geel...
- een fluo-reflecterend hesje

Voor het comfort en om het warm te hebben bij fris weer:

- een dunne jas die wind en koude tegenhoudt
- handschoenen

DE FIETSHELM

Je hebt maar één hoofd en één stel hersenen. Je hersenen zorgen ervoor dat je kunt denken en bewegen. Als je van je fiets valt en je hoofd stoot, zelfs een klein beetje, kan je hersenschade oplopen. Je neemt dus beter geen enkel risico!

Een goede helm is binnenin voorzien van de letters CE en het nummer 1078. Dit betekent dat hij je hoofd goed zal beschermen.

Je helm moet ook de juiste maat hebben. Als je met je hoofd schudt, moet hij mooi op zijn plaats blijven. Hij bedekt ook je voorhoofd.

De riempjes en de hoofdomtrek van de helm zijn eenvoudig af te stellen.

Neem thuis voldoende tijd om je helm af te stellen zoals het hoort, zodat hij je goed beschermt.

IK VAL OP IN HET VERKEER!

Op de fiets moet je je lichten aanzetten zodra het donker begint te worden. In de herfst en in de winter is dit vaak al het geval als de school uit is. Je moet ook overdag je lichten aanzetten als je niet meer duidelijk kunt zien tot op ongeveer 200 m (dit is de lengte van ongeveer 30 geparkeerde wagens). Dit betekent dat je lichten bijvoorbeeld ook bij mist aan moeten.

Het voorlicht is wit of geel. Het achterlicht is rood. De lichten mogen knipperen, maar dit is niet verplicht. Ze moeten bevestigd worden op je fiets of op je lichaam. Op je lichaam moeten de lichten goed zichtbaar blijven. Ze mogen dus niet verstopt zitten onder je jas of rugzak!

Jij ziet auto's met hun lichten aan goed aankomen? Ja, maar de bestuurders van deze auto's kunnen jou minder goed zien.

Waarom?

De autolichten verlichten de weg vóór hen goed. Opzij is alles zwart of grijs voor de bestuurders. De brandende lichten van je fiets zullen hun aandacht trekken. Draag ook een fluo-reflecterend hesje, zo ben je zeker dat je van ver goed zichtbaar bent. De reflecterende delen zullen oplichten wanneer de autolichten erop schijnen.

Zo kunnen ze je onmogelijk over het hoofd zien!

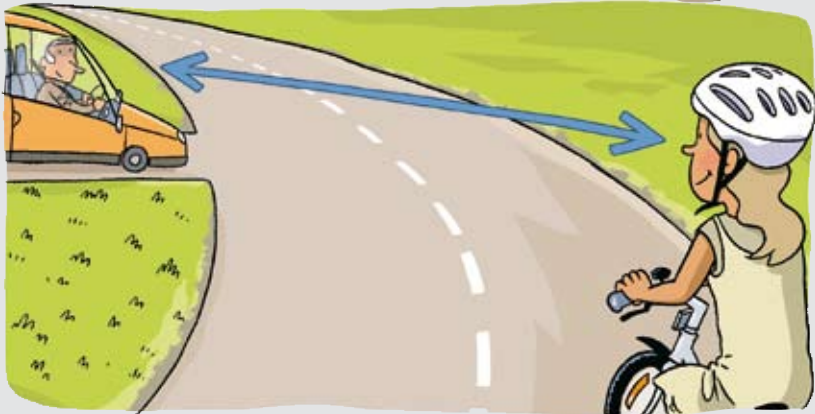
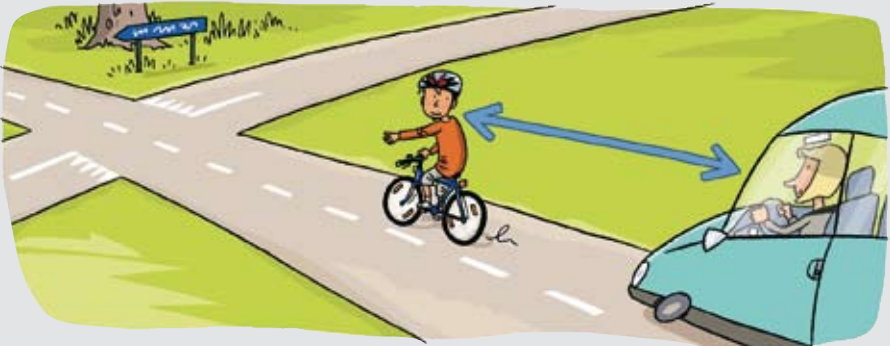
Ook overdag kan je een hesje aantrekken. Zo kunnen de andere bestuurders je beter opmerken en je zal zien dat ze hun gedrag zullen aanpassen.

OOG IN OOG

Hoe kan je weten of een bestuurder begrijpt wat je van plan bent? Hoe ben je zeker dat hij je op dit kruispunt voorrang zal geven? Of dat hij zal vertragen, zodat je een auto kunt voorbij rijden die op je weg geparkeerd staat? Of dat hij je naar het midden van de rijstrook laat fietsen om links af te slaan?

Heel eenvoudig: probeer de bestuurder in de ogen te kijken. Als de auto achter je rijdt, moet je natuurlijk eerst achterom kijken.

Als de bestuurder je aankijkt, zal hij misschien tekenen doen met zijn hoofd of hand om je duidelijk te maken dat hij je gezien heeft en dat hij je zal voorlaten.

Als hij je niet aankijkt, ben je niet zeker of hij je gezien heeft. Of misschien heeft hij je wél gezien, maar wil hij je niet voorlaten. Houd je klaar om te remmen en te stoppen indien nodig.

HOERA! EEN NIEUWE FIETS!

Mag je een nieuwe fiets gaan kiezen?

Geluksvogel! Voordat je naar de mooiste fiets in de winkel rent, denk je best eens goed na over een aantal zaken.

WAT GA JE DOEN MET JE FIETS?

Fietsen natuurlijk, maar hoe en waar?

Zal je je nieuwe fiets elke dag (of vaak) gebruiken om naar school of naar vrienden te gaan, of om boodschappen te doen?

Zo ja, kies dan niet voor mountainbikebanden. Deze zijn te breed en hebben diepe groeven. Ze zijn praktisch op landwegen, maar op gewone wegen zijn ze zeer vermoeiend.

Kies voor gewone banden of een model tussen de twee.

Je moet op verschillende dingen letten:

- het model van de fiets (geen BMX voor op de weg!)
- de grootte
- de remmen (deze moet je testen)

Ben je dol op mountainbikes? Daar kan je best enkele handige accessoires op laten monteren:

- spatborden (onmisbaar om je kleren proper te houden als het wegdek nat is)
- een bagagedrager (praktisch voor je boekentas of rugzak)

Een BMX dient om plezier te maken op speelterreinen buiten het verkeer, maar niet om je te verplaatsen.

Versnellingen op je fiets zijn interessant, maar vraag een volwassene om je uit te leggen hoe je ze moet gebruiken. Bij verkeerd gebruik kan de rit veel vermoeiender worden. Je riskeert ook technische problemen zoals een afgevallen, een verwrongen of een gebroken ketting!

Kijk goed of alle verplichte reflectoren aanwezig zijn op je fiets. Zoniet, vraag dan aan de verkoper om ze te monteren.

EN FIETSLICHTEN?

Heb je er al? Zo neen, koop er dan gauw en zorg dat je ze bij je hebt wanneer je ze nodig hebt, of laat ze monteren op je fiets. Je voorlicht moet wit zijn, je achterlicht rood.

WELKE MAAT VAN FIETS?

Je hebt waarschijnlijk een 24-duimmodel nodig. Een duim meet 2,7 cm. Het aantal duimen geeft de diameter van de wielen aan.

Hoe weet je of je zadel op de juiste hoogte staat? Ga erop zitten, plaats één voet plat op een pedaal in de onderste stand. Je been moet bijna gestrekt zijn en je moet met het uiteinde van je voeten aan de grond kunnen. Als je zadel te hoog staat, dreig je uit evenwicht te geraken. Als het te laag staat, is het trappen vermoeiender.

Een goede fiets koop je in een fietswinkel. De verkoper kan je een woordje uitleg geven bij de verschillende modellen en raad geven. Bovendien kan hij ontbrekende elementen toevoegen. Hij kan ook je fiets herstellen indien nodig.

IK DRAAG ZORG VOOR MIJN FIETS.

IK ZET HEM NETJES WEG

's Nachts en bij regenweer zet je de fiets onder een afdak.
Zet hem voorzichtig op zijn poot of tegen een muur.
Laat je fiets nooit op de grond vallen.

IK MAAK HEM PROPER

Zorg er voor de veiligheid voor dat de reflectoren en de lichten altijd proper zijn. Als ze onder de modder zitten, hebben ze geen nut.

Gebruik een zachte doek, water en een beetje zachte zeep. Voor de vettige onderdelen (velgen, tandwielen, ketting, ...) gebruik je best een oude tandenborstel en een ontvettende zeep (bijvoorbeeld afwasmiddel). Gebruik geen hogedrukreiniger. Deze zal het vette vuil niet wegsprengen, maar zal wel het vet in de wielmechanismen verwijderen. Hierdoor kan je fiets beginnen roesten, wat je fiets kan beschadigen. Van een beetje werk ga je heus niet dood!

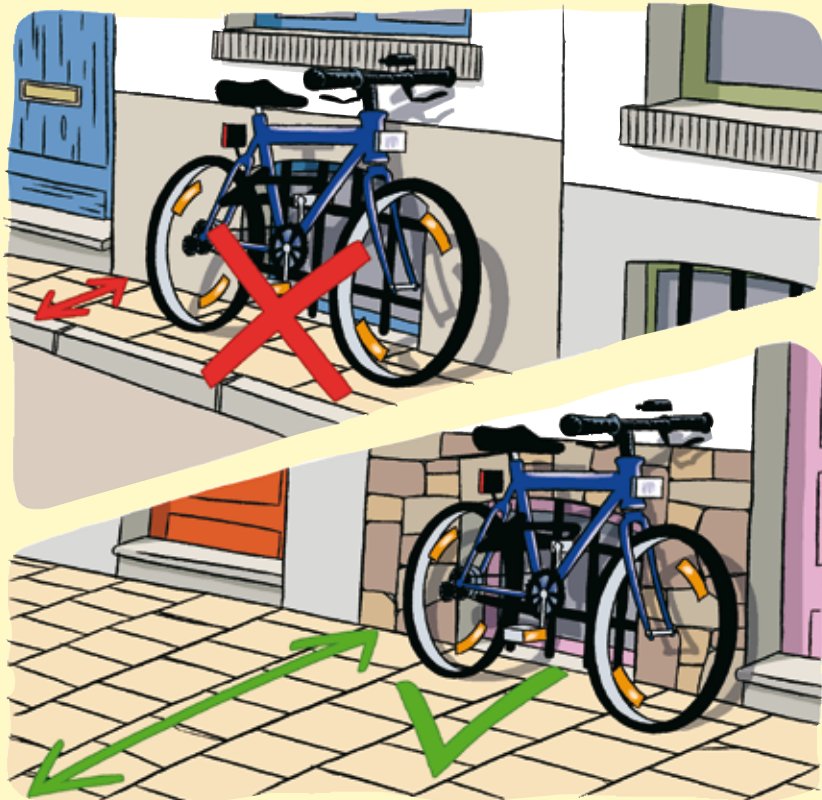
IK CONTROLEER DE ONDERDELEN

Remmen :	moeten snel reageren als je de remmen half dichtknijpt. Als de remmen pas werken als je de hendels tot tegen het stuur dichtknijpt, moeten ze afgesteld worden.
Banden :	keihard opgepompt, niet afgesleten.
Zadel :	mag niet bewegen.
Stuur :	staat stevig vast.
Ketting :	goed geolied, met maximum 1 cm speling.
Pedalen :	staan goed vast.
Stuurstang :	staat stevig vast (geen speling).
Wielen :	niet kromgetrokken
Bel :	werkt.
Reflectoren :	goed proper.

MIJN FIETS STALLEN

Je mag je fiets op het trottoir of op de berm parkeren, op voorwaarde dat er ruimte vrij blijft voor voetgangers. Denk ook aan rolstoelgebruikers, personen met een kinderwagen...

Je mag je fiets stallen op plaatsen met dit verkeersbord:

IK BESCHERM MIJN FIETS TEGEN DIEFSTAL

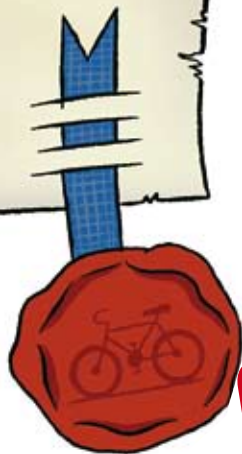
Een goed fietsslot bespaart je onaangename verrassingen. Gebruik een U-slot. Breng het aan rond je fietskader EN rond je achterwiel als het kan en maak het vast aan een fietsenrek. Is er geen rek, dan is een paal of een omheining ook goed. Maak je fiets nooit alleen met het wiel vast (zeker niet met het voorwiel), want dan vind je je slot misschien terug met enkel een wiel eraan in plaats van een fiets...

MIJN GOUDEN FIETSTIPS

1. Ik respecteer de verkeersregels.
2. Ik kijk mijn fiets regelmatig na.
3. Ik draag aangepaste kleding.
4. Ik blijf geconcentreerd.
5. Ik neem mijn tijd om goed te kijken en de situaties in te schatten.
6. Ik ben zichtbaar en voorspelbaar.
7. Ik neem mijn plaats in op de rijbaan: ik fiets op ongeveer 1 meter van de rand van de rijbaan of van geparkeerde auto's.
8. Ik kan koers houden op de fiets:
 - in een rechte lijn als ik rechtdoor rij
 - met een wijde bocht en een rechte hoek als ik naar links afsla
 - dicht bij de rand als ik rechts afsla
9. Als ik stop laat ik me nooit door een andere bestuurder tegen het trottoir of tegen de geparkeerde wagens klemrijden.
10. Ik verras nooit andere weggebruikers. Met mijn arm maak ik duidelijk wat ik van plan ben, ik maak oogcontact en ik controleer of de andere me begrepen heeft.
11. Voorrang is niet hetzelfde als veiligheid: ik kijk goed of men me voorlaat.
12. Ik bedank mensen die me voorlaten.
13. Ik kies een goede route.
14. Als een verkeerssituatie te moeilijk is, stap ik af en wandel ik verder met de fiets aan de hand.
15. Ik neem geen voorwerpen mee die me hinderen: met twee handen op het stuur kan ik snel en gepast reageren.
16. Ik draag een fietshelm.
17. **Ik ben een knappe trapper!**

Redactie:

BIVV: Bénédicte Vereecke, in samenwerking met Delphine Simon.

Coördinatie Nederlandse editie: Lynn Dupuis

Vertaling: Koen Bastaerts

Foto's: Delphine Simon (BIVV)

Jonge fietsers: Pierre en Alice Houdmont

Keuze locaties voor de foto's: Arnaud Houdmont (BIVV)

Lay-out: Mazy Graphic Design

Tekeningen: Frédéric Thiry

Deze brochure werd gedrukt in maart 2009.

De inhoud stemt overeen met de op dat tijdstip beschikbare gegevens.

Disponible en français.

Verantwoordelijke uitgever: P. Derweduwen

D/2009/0779/26

Fietsen op de openbare weg is meer dan je stuur vasthouden en rechtop blijven.

Je moet ook het verkeersreglement kennen, gevaar herkennen, snel en gepast kunnen reageren en weten wat je waar moet doen. Bovendien moet je ook kunnen voorspellen wat de anderen zullen doen en rekening houden met hen, zodat het voor iedereen leuk blijft op de weg.

Zo fietst een knappe trapper.

Ben je 10, 11 jaar of ouder?

In dit boekje vind je uitleg bij de belangrijkste verkeersregels voor fietsers. Verder krijg je ook een heleboel tips om veiliger te fietsen.

ikbenvoor.be ➤

**Belgisch Instituut voor de
Verkeersveiligheid vzw**

Haachtsesteenweg 1405 - B-1130 Brussel
Tel.: 02/244.15.11 - Fax: 02/216.43.42
E-mail: info@bivv.be - Internet: www.bivv.be